

SADRŽAJ

Predgovor	9
1. UVOD	11
1.1 Biopsihosocijalni aspekti poremećaja u ponašanju	11
1.1.1 Psihološko tumačenje razvoja poremećaja u ponašanju	13
1.1.2 Dimenzije ličnosti i poremećaji u ponašanju	15
1.1.3 Psihološke teorije poremećaja u ponašanju	16
Teorija inteligencije	17
Psihodinamsko objašnjenje	18
Teorija frustracije	19
Teorija uvjetovanja i učenja	19
Kognitivna teorija	21
Kognitivno-bihevioralni model	22
Sistem model	23
Dijateza-stres model	24
Literatura	25
2. POREMEĆAJI KOJI SE PRVI PUT POJAVLJUJU U DJETINJSTVU I ADOLESCENCIJI	29
2.1 Poremećaji nedovoljno kontroliranog ponašanja	33
2.1.1 Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj	33
Etiološki faktori ADHD-a	37
Tretman ADHD-a	38
2.1.2 Poremećaji ophođenja	40
Etiologija poremećaja ophođenja	43
Tretman poremećaja ophođenja	46
Poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem	48
Literatura	49
2.2 Poremećaji pretjerano kontroliranog ponašanja	52
2.2.1 Strahovi u djetinjstvu	52
Separacijska anksioznost	54
Školska fobija	55
2.2.2 Socijalna povučenost	58

Uzročnici strahova u djetinjstvu i socijalne povučenosti	59
Tretman strahova u djetinjstvu i socijalne povučenosti	60
2.2.3 Depresija u djetinjstvu i adolescenciji	61
Etiološki faktori depresivnosti kod djece i mladih	65
2.2.3.1 Depresivnost i poremećaji u ponašanju	67
2.2.3.2 Tretman djece i mladih s poremećajem depresivnosti	69
Literatura	72
3. VRIJEDNOSTI	75
3.1 Klasifikacija vrijednosti	77
3.2 Vrijednosti mladih	80
3.3 Vrijednosti maloljetnih delinkvenata	85
Literatura	88
4. INTERESI	89
4.1 Formiranje interesa	90
4.2 Klasifikacija interesa	92
4.3 Struktura interesa mladih	94
4.4 Interesi maloljetnih delinkvenata	95
Literatura	98
5. MORAL	99
5.1 Teorije o nastanku i razvoju morala	101
5.1.1 Piagetova teorija razvoja morala	101
5.1.2 Faze moralnog razvoja po Kohlbergu	104
5.1.3 Teorija socijalnog učenja	110
5.1.4 Moralno rasuđivanje i moralno ponašanje	111
5.2 Moral i altruizam	114
Teorije razvoja altruizma	117
Činitelji prosocijalnog ponašanja	118
5.3 Moral i empatija	121
5.4 Razina moralnog rasuđivanja, empatija i delinkventno ponašanje	122
Literatura	125

6. EMOCIJE	129
6.1 Teorije emocija	130
6.2 Učinci emocija	133
6.3 Emocionalna kontrola	136
6.4 Razvoj emocija i mogućnost nastanka poremećaja	138
6.4.1 Emocionalna kognicija	142
6.4.2 Povezanost emocija i poremećaja u ponašanju	146
Literatura	150
7. MOTIVACIJA	155
7.1 Socijalni pritisci i proces socijalizacije	157
7.2 Motivacijski ciklus	161
7.2.1 Konflikti i frustracije	162
7.2.2 Problem čovjekove volje	164
7.3 Podjela motiva	165
Socijalne potrebe	166
7.4 Motivi i delinkventno ponašanje	168
Traženje uzbudjenja	170
Uvažavanje potreba delinkvenata u procesu tretmana	172
Literatura	174
8. INTELIGENCIJA	177
8.1 Psihometrijsko i alternativno objašnjenje inteligencije	178
8.2 Inteligencija i dob	183
8.3 Razvoj sposobnosti	184
8.4 Spolne razlike i sposobnosti	187
8.5 Inteligencija i škola	188
Kognitivni stilovi	191
8.6 Veza inteligencije i poremećaja u ponašanju	193
Literatura	198
9. SAMOPOIMANJE	201
9.1 Pojam slike o sebi	201

9.2 Razvoj slike o sebi	204
9.3 Devijantnost i identitet	210
Literatura	216
10. LIČNOST	221
10.1 Definiranje ličnosti	222
10.2 Prilagođena i neprilagođena ličnost	225
10.3 Normalni konativni prostor	227
10.4 Patološki konativni prostor	232
10.5 Karakteristike ličnosti delinkvenata	234
10.6 Poremećaji ličnosti	241
Literatura	244
11. TEORIJE LIČNOSTI	247
11.1 Teorije ličnosti koje se baziraju na tjelesnom izgledu (konstitucionalne teorije)	249
Utvrđivanje somatotipa kod delinkvenata i nedelinkvenata	254
11.2 Razvojne teorije: Freud i Erikson	255
11.2.1 Freudova teorija ličnosti	255
11.2.2 Eriksonova teorija ličnosti	259
11.3 Skinnerova teorija ličnosti	266
11.4 Eysenckova teorija ličnosti	271
Temeljne dimenzije ličnosti	273
11.5 Petofaktorski model ličnosti	277
11.6 Rogersova fenomenološka teorija ličnosti	280
11.7 Kellyjeva kognitivna teorija ličnosti	283
11.8 Zaključno	287
Literatura	288
RJEČNIK	291
KAZALO AUTORA	301
KAZALO POJMOVA	305